

ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΜΑΘΗΜΑ: Τοπική Ανάπτυξη και Τοπική Επιχειρηματικότητα

Δανειοδοτήσεις από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων

Μιχαλάκη Ευανθία

Υποψ. Διδάκτωρ

Τμήμα Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης

Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών

Εισαγωγή

- Το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων:
 - συστάθηκε με το Ν.1608/1919 «Περί ιδρύσεως Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων»,
 - αποτελεί αυτόνομο χρηματοπιστωτικό διαχειριστικό οργανισμό περιφερειακής ανάπτυξης και
 - λειτουργεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Οικονομικών.

Το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων Σήμερα

- Το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων σύμφωνα με το ΠΔ 169/2013 χρηματοδοτεί μόνο Ο.Τ.Α., ενώσεις, συνδέσμους τους και Ν.Π.Δ.Δ.
- Στηρίζει τα επενδυτικά σχέδια των Ο.Τ.Α. μέσω της συμμετοχής τους στο συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα με την ΕΤΕπ.
- Δέχεται τη σύσταση χρηματικών και αυτοσίων παρακαταθηκών, τις οποίες αποδίδει στους δικαιούχους όταν συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις.

Παρακαταθήκη

- Παρακαταθήκη είναι η σύμβαση με την οποία το Τ.Π. & Δανείων αναλαμβάνει να διαφυλάξει μια κινητή αξία για λογαριασμό του καταθέτη και να την παραδώσει όταν εκπληρωθούν συγκεκριμένες προϋποθέσεις ή όταν του ζητηθεί.
- Συχνές περιπτώσεις χρηματικών παρακαταθηκών είναι:
 - όπου είναι υποχρεωτικές σύμφωνα με το νόμο (π.χ. απαλλοτριώσεις, κατασχέσεις από την αστυνομία, ΣΔΟΕ, τελωνεία κ.α.)
 - για ιδιωτικές διαφορές (π.χ. ενοίκια κατοικίας, διατροφές συζύγου – παιδιών, αποζημιώσεις απόλυσης κ.α.)
 - οι εγγυοδοτικές (π.χ. προκαταβολής για συμμετοχή σε χρηματοδοτικά προγράμματα κ.α.)

Δράσεις του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων

- Το Τ.Π.&Δ. χορηγεί δάνεια, προκειμένου να υλοποιήσουν έργα υποδομής, που θα συμβάλλουν στην περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας ή έργων γενικού συμφέροντος με ή χωρίς τη σύμπραξη του ιδιωτικού τομέα.
- Βοηθά στη εκπόνηση μελετών για την ωρίμανση και την εκτέλεση αυτών.
- Δανειοδοτεί την προμήθεια ή την μίσθωση μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού για την εξ ιδίων εκτέλεση των έργων.
- Χρηματοδοτείται η καταβολή αποζημιώσεων για απαλλοτριώσεις ακινήτων προκειμένου να πραγματοποιηθούν τα έργα.

Δράσεις του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων

- Οι τομείς χρηματοδότησης έργων από το Τ.Π.&Δ. είναι:
 - οι υποδομές,
 - η βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος,
 - η ύδρευση - αποχέτευση,
 - η κοινωνική στεγαστική πολιτική και
 - η κοινή ωφέλεια.

Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων

Χαρακτηριστικά Χρηματοδοτικών Προγραμμάτων σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων

- Δικαιούχοι είναι οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' και Β' βαθμού, ΝΠΔΔ των Ο.Τ.Α., σύνδεσμοι και ενώσεις αυτών.

- Για να δανειοδοτηθούν θα πρέπει να τηρούν τα κριτήρια που αναφέρονται στο άρθρο 264 του Νόμου 3852/2010 δηλαδή το:
 - ετήσιο κόστος εξυπηρέτησης να μην υπερβαίνει το 20% των ετήσιων Τακτικών Εσόδων και
 - συνολικό χρέος να μην υπερβαίνει το 60% των συνολικών εσόδων.

Χαρακτηριστικά Χρηματοδοτικών Προγραμμάτων σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων

- Το ποσό της δανειοδότησης μπορεί να αγγίζει έως και 100% του προϋπολογισμού του προς εκτέλεση έργου.
- Το ποσοστό κάλυψης της δανειοδότησης εξαρτάται, από την πιστοληπτική ικανότητα του δανειολήπτη.

Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Απαλλοτριώσεων

Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Απαλλοτριώσεων

- Οι Ο.Τ.Α. για να υλοποιήσουν τα προγράμματά τους, που έχουν ως στόχο τις αναπλάσεις, τις ρυμοτομήσεις και την κάλυψη αναγκαίων κοινωνικών υποδομών, χρειάζεται να απαλλοτριώσουν ακίνητα τρίτων.

Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Απαλλοτριώσεων

- Οι επιπτώσεις της πραγματοποίησης μιας απαλλοτρίωσης είναι πολλαπλές, καθώς οι μακροχρόνιες διαδικασίες οδηγούν στη:
 - μη υλοποίηση της σχεδιαζόμενης επένδυσης (απώλεια του οφέλους από την κοινωνία),
 - δημιουργία αρνητικής εικόνας του Δήμου στην τοπική κοινωνία και
 - απώλεια της απαλλοτρίωσης, που οφείλεται στην παραγραφή του δικαιώματος.

Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Απαλλοτριώσεων

- Το Ολοκληρωμένο Χρηματοδοτικό Πρόγραμμα του Τ.Π.&Δ. προσφέρει:
 - συμβουλευτικές υπηρεσίες σε όλα τα στάδια της διαδικασίας απαλλοτρίωσης, από εξειδικευμένα και με πλούσια εμπειρία σε απαλλοτριώσεις στελέχη του Τ.Π.&Δ.,
 - τη δυνατότητα χρηματοδότησης της απαλλοτρίωσης, με την προϋπόθεση ότι αυτή εντάσσεται στο συνολικό πρόγραμμα χρηματοδότησης της επένδυσης, η οποία θα πρέπει να ολοκληρωθεί σε διάστημα τριών (3) ετών από την καταβολή των χρημάτων και
 - την δυνατότητα εκκαθάρισης της απαλλοτρίωσης, με τρόπο που να μην επιδέχεται καμία αμφισβήτηση και να είναι οριστικός.

Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Απαλλοτριώσεων

- Το Ολοκληρωμένο Χρηματοδοτικό Πρόγραμμα του Τ.Π.&Δ. περιλαμβάνει :
 - υψηλό ποσοστό χρηματοδότησης, που μπορεί να είναι μέχρι και το 100% της επένδυσης,
 - προνομιακό επιτόκιο,
 - μεγάλη διάρκεια αποπληρωμής του δανείου μέχρι και 25 έτη και
 - γρήγορες και ευέλικτες διαδικασίες έγκρισης.

Χρηματοδοτικά Προγράμματα Ενεργειακού Συμψηφισμού

Χρηματοδοτικά Προγράμματα Ενεργειακού Συμψηφισμού

- Ο ενεργειακός συμψηφισμός επιτρέπει στους Ο.Τ.Α., να καλύψουν σημαντικό ποσοστό της ηλεκτρικής ενέργειας, που καταναλώνεται στις εγκαταστάσεις τους, μέσω της εγκατάστασης φωτοβολταϊκών σταθμών, υπό το καθεστώς του παραγωγού και την χρήσης της παραγόμενης ενέργειας για κάλυψη ιδίων καταναλώσεων.

Χρηματοδοτικά Προγράμματα Ενεργειακού Συμψηφισμού

- Το χρηματοδοτικό πρόγραμμα υλοποιείται με πρωτοβουλία του Τ.Π.&Δ. σε συνεργασία του Κέντρου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.).
- Οι δικαιούχοι για την υποβολή αιτήματος ένταξής τους στο πρόγραμμα είναι οι Ο.Τ.Α. Α΄ και Β΄ βαθμού και τα ΝΠΔΔ.
- Σκοπός του είναι η εξοικονόμηση πόρων, με την κάλυψη μέρους των ηλεκτρικών αναγκών των υποδομών αυτών, μέσω της εγκατάστασης φωτοβολταϊκών σταθμών, με εφαρμογή ενεργειακού συμψηφισμού.

Χρηματοδοτικά Προγράμματα Ενεργειακού Συμψηφισμού

- Το Κ.Α.Π.Ε. προσφέρει τη:
 - απαραίτητη τεχνική υποστήριξη για την υλοποίηση του προγράμματος,
 - αξιολόγηση των υποβαλλόμενων αιτήσεων,
 - μέτρηση και επαλήθευση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και
 - μέτρηση της απόδοσης του φωτοβολταϊκού σταθμού.

- Το κόστος της παρεχόμενης τεχνικής παρέχεται δωρεάν από το Τ.Π.&Δ. και δεν θα επιβαρύνει τους Ο.Τ.Α.

Χρηματοδοτικά Προγράμματα για Αναβάθμιση Δημοτικού Φωτισμού

Χρηματοδοτικά Προγράμματα για Αναβάθμιση Δημοτικού Φωτισμού

- Η αυξημένη κατανάλωση ενέργειας είναι ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα που καλούνται να αντιμετωπίσουν οι Δήμοι, μεγάλο μέρος της οποίας οφείλεται στο δημοτικό φωτισμό και συγκεκριμένα στον οδοφωτισμό.
- Η κατάσταση που επικρατεί στους Δήμους και αποτελεί πρόβλημα είναι η:
 - υψηλή κατανάλωση ενέργειας,
 - μη ορθολογική λειτουργία του οδοφωτισμού,
 - μικρή διάρκεια ζωής των υφιστάμενων λαμπτήρων και
 - έλλειψη επαρκούς φωτισμού εξαιτίας των συχνών βλαβών.

Χρηματοδοτικά Προγράμματα για Αναβάθμιση Δημοτικού Φωτισμού

- Το Τ.Π.&Δ. σε συνεργασία με το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΚΑΠΕ) προσφέρουν στους Ο.Τ.Α. ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα ενεργειακή αναβάθμιση των δικτύων του δημοτικού οδοφωτισμού, που θα περιλαμβάνει την:
 - προτυποποίηση του,
 - παροχή τεχνικής βοήθειας και
 - εξεύρεση χρηματοδοτικών λύσεων.

Χρηματοδοτικά Προγράμματα για Αναβάθμιση Δημοτικού Φωτισμού

- Στο πρόγραμμα «Βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας σε εγκαταστάσεις οδοφωτισμού»:
 - η χρηματοδότηση μπορεί να φτάσει μέχρι και το 100% της επένδυσης,
 - προσφέροντας προνομιακό επιτόκιο,
 - διάρκεια αποπληρωμής του δανείου έως 10 έτη και
 - παρέχεται στους Ο.Τ.Α. η δυνατότητα τεχνικού συμβούλου στην προετοιμασία του φακέλου, δίχως οικονομική επιβάρυνση για αυτούς.

Παραδείγματα δανείων από το Τ.Π.&Δ.

Δανειοδοτήσεις του Δήμου Νέας Σμύρνης

- Ο Δήμος Νέας Σμύρνης έχει συνάψει δύο (2) δάνεια με το Τ.Π.&Δ.
 - Το πρώτο υπογράφηκε το 2004 και αφορούσε την αγορά των δύο (2) κινηματογράφων «ΦΙΛΙΠ» και «ΣΠΟΡΤΙΝΓΚ» και εντάσσεται στον άξονα «πολιτιστική, ιστορική και αρχιτεκτονική κληρονομιά»
 - Το δεύτερο υπογράφηκε το 2007 και λήφθηκε προκειμένου να αναβαθμισθεί ο Οδοφωτισμός του Δήμου.

Δάνειο για την αγορά των δύο (2) κινηματογράφων «ΦΙΛΙΠ» και «ΣΠΟΡΤΙΝΓΚ»

- Συνολικό ποσό του δανείου ήταν 6.500.000 ευρώ
- Διάρκεια 180 μήνες.
- Αρχικά η αποπληρωμή είχε συμφωνηθεί να γινόταν σε 15 δόσεις, που καταβλήθηκαν σε ετήσια βάση.

Δάνειο για την αγορά των δύο (2) κινηματογράφων «ΦΙΛΙΠ» και «ΣΠΟΡΤΙΝΓΚ»

- Το 2012 ζητήθηκε από το Τ.Π.&Δ. και τελικώς εγκρίθηκε η επιμήκυνση του δανείου κατά οκτώ (8) έτη και η εφαρμογή περιόδου χάριτος τριών (3) ετών με καταβολή μόνο των τόκων μειωμένων κατά μισή (0,5) ποσοστιαία μονάδα.

Δάνειο για την Αναβάθμιση του Οδοφωτισμού

- Συνολικό ποσό του δανείου ήταν 1.857.011,60€ ευρώ.
- Χρηματοδότηση με ποσοστό 50% από την ΕΤΕπ., ενώ το υπόλοιπο 50% προέρχεται από πόρους του Τ.Π.&Δ.
- Το επιτόκιο δανεισμού, διαφοροποιείται ανάλογα με την πηγή προέλευσης της χρηματοδότησης του δανείου.
 - Το 50% που προέρχεται από το Τ.Π.&Δ. είναι σταθερό 4,95%.
- Διάρκεια 10 έτη.
- Η αποπληρωμή θα γινόταν σε 10 δόσεις, που θα καταβάλλονταν σε ετήσια βάση.

Συμπεράσματα

- Το Τ.Π.&Δ. ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια λειτουργεί ως αρωγός της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, καθώς χρηματοδοτεί τους Ο.Τ.Α. Α' και Β' βαθμού, τις ενώσεις και τους συνδέσμους αυτών.
- Η χρηματοδότησή του αφορά:
 - στην υλοποίηση έργων υποδομής και γενικού συμφέροντος,
 - στην αναχρηματοδότηση ήδη συναφθέντων δανείων και
 - στον ισοσκελισμό των προϋπολογισμών τους.

Συμπεράσματα

- Το Τ.Π.&Δ. έχει επιτύχει την συνεργασία του με την ΕΤΕπ., προκειμένου να χρηματοδοτούνται έργα με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους.
- Τέτοιοι τύποι έργων έχουν:
 - άμεσο όφελος για το περιβάλλον και
 - μείωση του οικονομικού κόστους για τους Δήμους.
- Ο συνδυασμός των ανωτέρω καθιστά την δανειοδότηση ελκυστική.

Συμπεράσματα

- Για την αξιοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων του Τ.Π.&Δ. με την ΕΤΕπ, οι Δήμοι έχουν ανάγκες υποστήριξης για την πραγματοποίηση των έργων.
- Η ΠΕΤΑ Α.Ε., η ΕΕΤΑΑ και το ΚΑΠΕ λειτουργούν βοηθητικά για την υλοποίηση των έργων.
- Ακόμα, οι αιρετοί και οι υπάλληλοι των Δήμων και των Περιφερειών θα πρέπει να ενημερωθούν για τα χρηματοδοτικά προγράμματα και τις υπηρεσίες που προσφέρει το Τ.Π.&Δ. προς τους Ο.Τ.Α. από τις αρμόδιες υπηρεσίες, έτσι ώστε να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν στην εξεύρεση χρηματοδότησης.
- Ιδιαίτερη βαρύτητα θα πρέπει να δοθεί στην παρακολούθηση των καλών πρακτικών άλλων Δήμων ή Περιφερειών, τόσο από την Ελλάδα, όσο και από το εξωτερικό, προκειμένου να αντλήσουν από αυτές και να μεταφέρουν πρωτοπόρες ιδέες και τεχνογνωσία.

**Σας ευχαριστώ πολύ για
την προσοχή σας!**